

altsaa atter i saa Henseende en Antiquitet; thi jeg tvivler ikke paa, at alle Embedsmænd af den nye Skole, hvor der virkelig er Anledning til at give Grunde, med Fornøielse ville gjøre det enten af egen Beslutning eller paa Bedkommendes Begjæring. Der er f. Ex. en ganske særdeles Opfordring til at give Grunde, hvor der foreligger et Dnsse, som ikke kan opfyldes, men for hvis Opfyldelse ikke er Andet iveien, end at Bedkommende først maa tilvelebringe den og den Qualification eller Oplysning; der vilde det naturligviis være hæft urigtigt, om ikke Svaret lod paa, at der kun blev givet Ja, naar dette skete. Der er det praktisk. Men det er reent ud en Conduitesag, og det kan ikke ved en almindelig Lov indskræpes, hvad der kun kan skee i enkelte Undtagelsestilfælde — f. Ex. i Meget med Hensyn til Næringsforholdene og Udskyninger, hvor man ofte vil kunne svare: Saaledes som Sagen foreligger, kan Dnsset ikke opfyldes, men præsteer det og det Beviis, gjør den eller den Modification, saa vil Intet være i Veien. Det er altsaa en Conduitesag, som ikke kan rammes af en almindelig Lov, der i Reglen ikke vil kunne fyldestgøres ved Andet end ved lithographerede Grunde. Der er forøvrigt ansført endeel specielle Anledninger, med Hensyn til hvilke dette antiquerede, dette reactionaire og i en længst forsvunden Tid sin Rod havende Lovforslag — jeg beder om Forlæbelse for dette lange, mindre vellydende Udtryk — kan skade. Jeg skal nævne en speciel Anledning, hvor det ogsaa kan skade. Paa en hver Amtmand overalt i Landet gaaer der vel fire Binkelskrivere. For Ophjælpningen af deres Næringsvet vil dette Lovforslag være fortræffeligt; thi imod et Net, som aldeles ikke behøver at være uberettiget, men kan være en utvivlsom Pligt imod Staten og Medborgerne, staaer man fuldkommen værgeløs, og saa kan der skee, hvad der daglig skeer, at de samme Grunde med de samme Ord ibelig og ibelig som Maanedstrosfer gjentage sig og møde det selvsamme Svar; men kan man først tvinge Bedkommende til at rykke ud med Grundene, saa er hine Binkelskriveres Næringsvet paa et udmærket Terrain; thi saa kan man begynde at bestride disse Grunde; der er altsaa

en udmærket Anledning til at fremkomme med Anker, hvad da fortræffeligt tilfødt kan endes med Sagernes Afvisning; men, at det saaledes for visse Personer er tjenligt, er et yderligere Beviis for, at det er skadeligt. Det er efter min Overbeviisning den sande Valuta af den almindelige Sætning, at der er en Opinion tilstede. Denne Opinion er ikke af den Sort, at jeg vil vige for den; jeg vil gjøre Mit til at sjerne, hvad der kan gjøre denne Opinion berettiget, men selv er den en Fordom, som skal vige. Hvad det angaaer, at den har fundet sit Udtryk i en Beslutning af det andet Thing, da har allerede den ærede Minister gjort opmærksom paa, at Lovforslaget er fremkommet gjentagne Gange, men at Regjeringen hver Gang har modsat sig samme. Det kan ikke nægtes, at det svækker allerede denne Opinions Værdi, at den ene Statsmagt bestandigt har været derimod; men dernæst kan det, og allermindst for dette Things ærede Medlemmer, ingenlunde ansees for intetsigende, at Forslaget flere Gange har været forfattet her i Salen. Desuagtet skal jeg ikke modsigge, hvad min ærede Nabo (Madvig) har gjort opmærksom paa om den Courtoisie, som Landstinget altid har iagttaget. Jeg vil haabe, at den Tid ikke kommer, da vi blive nødsagede til at afsee fra disse Hensyn; det kan mellem ligeberettigede Magter være nødvendigt under visse Forudsætninger at gribe til Noget, som mellem Stat og Stat kaldes Repressalier; men det er jo et nødværg, som kun bør anvendes i det alleryderste Tilfælde, og jeg skal for mit Bedkommende, uagtet jeg maa stemme imod, at dette Forslag bliver til Lov, dog gjerne række Haanden til, at dette skeer med al den Gratie og Anstand, som de, der have taget sig af Sagen, kunne ønske.

Formanden: Den Aede Landstingsmand for 1ste Kreds har Ordet.

Madvig: Jeg frasalder det.

Drejer: Ja, naar den sidste ærede Taler bringer det dertil, at det ved Lov bliver saaledes ordnet, at det hele Ansøgnings- og Bevilningsvæsen kan bortfalde, skal jeg rimeligviis